

«KazakhExport» ЭСК» АҚ
Директорлар кеңесінің
2024 жылғы «03» мамырдағы
№ 7 хаттамасына № 11 қосымша

«KazakhExport» ЭСК» АҚ
Директорлар кеңесінің
2024 жылғы «03» мамырдағы № 7
шешіммен бекітілген

**«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының
Жобалық қаржыландыруды ерікті сақтандыру қағидалары**
(2025 жылғы 28 қарашадағы жағдай бойынша №3 өзгерістер мен толықтырулармен)

Астана қ., 2024 жыл

ІНҚ БОЙЫНША ТҮЙІНДЕМЕ

ІНҚ атауы	«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының Жобалық қаржыландыруды ерікті сақтандыру қағидалары
ІНҚ иесі	Сақтандыру және кепілдік департаменті
Қолжетімділік деңгейі	Жалпыға қолжетімді
Қоғамның барлық қызметкерлерін ІНҚ-мен таныстыру бойынша іс-шаралар	ІНҚ «Ішкі портал» желілік дискісіне орналастырылған күннен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде электрондық пошта арқылы жіберу
Енгізілген өзгерістер мен толықтырулар:	
«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы «29» қазандағы шешіміне сәйкес № 1 өзгерістер енгізілді	2024 жылғы «29» қазан № 19 хаттама
«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» ақпандағы шешіміне (№03 хаттама) сәйкес № 2 өзгерістер мен толықтырулар енгізілді	2025 жылғы «28» ақпандағы № 03
«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» қарашадағы шешіміне (№17 хаттама) сәйкес № 3 өзгерістер мен толықтырулар енгізілді	2025 жылғы «28» қарашадағы № 17

Мазмұны

1-тарау. Жалпы ережелер	4
2-тарау. Сақтандыру объектісі	6
3-тарау. Сақтандыру жағдайлары	6
4-тарау. Сақтандыру оқиғаларынан болдырмау және сақтандыруды шектеу	7
5-тарау. Франшиза.....	Ошибка! Закладка не определена.
6-тарау. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі мен талаптары.....	8
7-тарау. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны.....	9
8-тарау. Сақтандыру сомасын айқындау тәртібі.....	9
9-тарау. Сақтандыру сыйлықақысы	9
10-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттері.....	9
11-тарау. Мониторинг.....	11
12-тарау. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаюуы.....	11
13-тарау. Сақтанушының және (немесе) Пайда алушының Сақтандыру жағдайы басталған кездегі іс-әрекеттері	12
14-тарау. Сақтандыру жағдайының басталғанын және залал мөлшерін растайтын құжаттардың тізбесі	12
15-тарау. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен талаптары	13
16-тарау. Сақтандыру төлемі немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі	14
17-тарау. Сақтандыру шартын тоқтату талаптары	15
18-тарау. Суброгация	15
19-тарау. Қосымша шарттар.....	16
20-тарау. Дауларды шешу тәртібі.....	16

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамын жобалық қаржыландыруды ерікті сақтандыру қағидалары (бұдан әрі-Қағидалар) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне, «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының Жарғысына және ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес әзірленді және оларға қатысты қолдау Сақтандырушының Жарғысына сәйкес Сақтандырушының мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес жүзеге асырылатын жобалар бойынша жобалық қаржыландыруды ерікті сақтандыру шарттарын жасасу шарттары мен тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда пайдаланылатын негізгі анықтамалар мен терминдер:

1) **Банкроттық** - сот шешімімен танылған борышкердің оны таратуға негіз болып табылатын дәрменсіздігі;

Қағидалардың 2-тармағының 2) тармақшасы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2024 жылғы «29» қазандағы № 19 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

2) **Шартсыз франшиза** - сақтандыру шартында көзделген сақтандырушыны белгілі бір мөлшерден аспайтын залалды (залалды) өтеуден босату. Шартсыз шегерім сақтандыру сомасына пайызбен белгіленеді. Залал белгіленген соманы шегергенде өтеледі;

Қағидалардың 2-тармағының 3) тармақшасы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» ақпандағы № 03 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

3) **Пайда алушы** - Сақтандыру шартына сәйкес сақтандырылған және сақтандыру төлемін алушы болып табылатын заңды тұлға. Сақтанушымен келісімінен туындайтын қарыздарды ерікті сақтандыру шарты бойынша белгілі бір міндеттерді орындағаннан немесе сақтандырушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру бойынша талап қойғаннан кейін пайда алушыны басқа тұлға алмастыра алмайды;

4) **Кепілгер**- Кредит шарты бойынша Сақтанушының міндеттемелерін толық немесе ішінара ортақ орындағаны үшін Пайда алушының алдында жауап беруге міндеттенетін жеке немесе заңды тұлға;

5) **Сақтандыру шарты**- жобалық қаржыландыруды ерікті сақтандыру шарты, оған сәйкес сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасы шегінде пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді;

6) **Инвестициялық жоба** -пайда алу мақсатында қаржылық және өзге де материалдық қаражаттарды сала отырып, жаңа өндірістерді құруға, жұмыс істеп тұрғандарын кеңейтуге және (немесе) жаңартуға инвестицияларды көздейтін іс-шаралар кешені;

7) **Кредиттік ұйым**- кредиттік шартқа сәйкес қарыз беретін заңды тұлға, осы Қағидалар шеңберінде кредиттік ұйым пайда алушы болып табылады;

8) **Кредиттік шарт**- оның шарттарына сәйкес Пайда алушы Сақтанушыға Кредит шартында көзделген мөлшерде және талаптарда қаржыландыру (қарыз) беруге міндеттенетін, ал Сақтанушы алынған Қарызды уақтылы қайтаруға және ол бойынша сыйақыны және/немесе басқа да шығындарды төлеуге міндеттенетін Пайда алушы мен Сақтанушы арасындағы шарт;

9) **Кредиттік тәуекел** - қарыз алушының: негізгі борышты және/немесе сыйақыны, негізгі борышты қайтарудың толық емес сомасын және/немесе кредиттік шарт шеңберіндегі өзге де төлемдерді төлемеуі салдарынан шығыстардың (залалдардың) туындау тәуекелі;

10) **Міндеттемелерді тиісінше орындау** дегеніміз-міндеттемені тиісті тұлғалардың тиісті затпен, тиісті орында, тиісті тәсілмен және тиісті мерзімде орындауы тиіс дегенді білдіреді. Өзге жағдайларда міндеттемелерді орындамау (тиісінше орындамау) туындайды;

11) **Міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету** - заңдарда немесе шартта көзделген тұрақсыздық айыбы, кепіл, борышкердің мүлкін ұстап қалу, кепілдік, кепілгерлік және кредиттік шарт бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз етудің басқа да тәсілдері;

12) **Негізгі қарыз** - несие ұйымы қарыз алушыға қарыз ретінде берген ақшалай

қаражат сомасы;

13) **Күту кезеңі** -Сақтандыру жағдайы басталған деп есептелетін мерзім өткеннен кейін Сақтандыру шартында белгіленген уақыт кезеңі. Күту кезеңі Сақтандырушы Сақтанушыдан мерзімі өткен төлем туралы хабарлама алғаннан кейін келесі күні басталады;

14) **Кепілгер**-Сақтанушының Кредиттік шарт бойынша міндеттемелерін толық немесе ішінара (субсидиарлық) орындағаны үшін Пайда алушының алдында жауап беруге міндеттенетін жеке немесе заңды тұлға);

15) **Жобалық қаржыландыру**-қарыз қаражатын қайтарудың негізгі көзі жобаны іске асырудан түсетін ақшалай түсімдер мен кірістер ағыны болып табылатын инвестициялық жобаларды кредиттеу;

16) **Сақтанушы** - сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан заңды тұлға немесе жеке кәсіпкер;

Қағидалардың 2-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» ақпандағы № 03 шешіміне сәйкес 16-1) тармақшамен толықтырылды

16-1) **Сақтандыру қорғанысы** - сақтандыру жағдайы немесе сақтандыру шартында айқындалған өзге де оқиға сақтандыру төлемі арқылы басталған кезде пайда алушының заңды мүліктік мүдделерін қорғау жөніндегі қатынастар кешені;

17) **Сақтандыру тәуекелі**- Пайда алушы үшін залалға әкеп соғатын оқиғаның басталған жағдайына осы Сақтандыру шарты жасалатын болжамды оқиға Сақтандыру оқиғасы);

18) **Сақтандырушы** - «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамы;

19) **Сақтандыру жағдайы**- сақтандыру шартының басталуымен сақтандыру шартының талаптарында көзделген тәртіппен сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;

20) **Сақтандыру оқиғасы**- нәтижесінде пайда алушының мүліктік мүдделеріне залал келтірілуі мүмкін және кейіннен сақтандыру жағдайы деп танылуы мүмкін оқиға;

21) *Қағидалардың 2-тармағының 21) тармақшасы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» ақпандағы № 03 шешіміне сәйкес алынып тасталды;*

22) **Сақтандыру сомасы** - сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы. Сақтандыру сомасы валютасының түрі Сақтандыру шартында айқындалады;

23) **Сақтандыру сыйлықақысы**-Сақтанушы Сақтандырушыға Сақтандыру жағдайы басталған кезде Пайда алушыға Сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде Сақтандыру төлемін жүргізуге міндеттемелер қабылдағаны үшін төлеуге міндетті, қазақстандық теңгемен көрсетілген ақша сомасы;

24) **Сақтандыру төлемі**- шартсыз франшизаны ескере отырып, Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушы Пайда алушыға Сақтандыру сомасы шегінде төлейтін, қазақстандық теңгемен көрсетілген ақша сомасы;

25) **Залал**- Кредиттік шартқа қосымша болып табылатын өтеу кестесіне сәйкес, Сақтанушының Кредиттік шартқа сәйкес Негізгі борышты өтеу бойынша өз міндеттемелерін орындамауы себебінен туындайтын залалы. Залал анықтамасына Сақтанушының пайда алушының алдында:

– жіберіп алған пайданы; тұрақсыздық айыбын, айыппұлды, өсімпұлды; есептелген және мерзімі өткен сыйақыларды, комиссияларды және кредиттік шартта көзделген өзге де осыған ұқсас төлемдерді өтеу (төлеу);

– моральдық зиян;

– Кредит шарты бойынша қандай да бір берешекті өндіріп алу үшін сот шығындарын; сондай-ақ басқаның ақшасын заңсыз пайдаланудан келтірілген шығындарды өтеу бойынша берешегінің туындауы кірмейді;

26) **Экспорттаушы**- қазақстандық тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді экспорттайтын заңды тұлға немесе жеке кәсіпкер;

27) **Экспорттық келісімшарт**- Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерлерге тауарларды өткізумен, жұмыстарды орындаумен, қызметтер көрсетумен байланысты Экспорттаушы жасайтын мәміле.

Егер ережелер мәтінінен өзгеше туындамаса, ережелер мәтінінде анықтамалар мен терминдерді бас әріппен немесе кіші әріппен жазу олардың осы тарауда айқындалған мазмұнына әсер етпейді.

2-тарау. Сақтандыру объектісі

3. Сақтандыру объектісі-Сақтанушының заңнамада және Кредит шартында белгіленген тәртіппен Кредит шарты бойынша Негізгі борышты өтеу жөніндегі міндеттемелердің орындалмауына (тиісінше орындалмауына) байланысты Пайда алушыға келтірілген шығындарды өтеу міндетіне байланысты Пайда алушының мүліктік мүддесі.

4. Сақтандыру қорғанысы экспорттық келісімшарт бойынша міндеттемелерді орындау мақсаттары үшін экспорттаушыны қаржыландыруды жүзеге асыратын кредиттік ұйымға беріледі;

5. Сақтандыру шартында Сақтанушы экспорттық келісімшарт бойынша міндеттемелерді орындау мақсаттары үшін қаржыландыруды алатын экспорттаушы болып табылады;

6. Сақтандыру шартына сәйкес Пайда алушы болып Кредиттік шартқа сәйкес Кредит ұйымы саналады.

Қағидалар Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» қарашадағы № 17 шешіміне сәйкес 6-1-тармағымен толықтырылды

6–1. Сақтандырушы сақтанушының міндеттемелерінің орындалуын қамтамасыз ету үшін сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәртібін реттейтін ішкі құжатқа сәйкес өз тәуекелдерін митигациялау үшін қамтамасыз етуді қабылдауға құқылы.

3-тарау. Сақтандыру жағдайлары

7. Осы Қағидалардың талаптары бойынша төменде аталған оқиғалардың туындауы нәтижесінде кредиттік шарт бойынша кредиттік тәуекелді іске асыруға байланысты пайда алушының шығындарының туындауы сақтандыру жағдайы болып табылады.

8. Келесі сипаттағы сақтандыру оқиғалары:

1) еркін айырбасталатын валютаға айырбастауды және/немесе төлемді аударуды шектейтін немесе тыйым салатын мемлекеттік органның күтпеген әрекеті.

2) Сақтанушының Кредиттік шартқа қосымша болып табылатын өтеу кестесіне сәйкес Негізгі борышты өтеу бойынша өзіне қабылдаған міндеттемелерін орындамауы (тиісінше орындамауы);

3) Сақтанушының банкроттығы және (немесе) таратылуы.

9. Осы тарауда келтірілген сақтандыру оқиғаларының түрлеріне сәйкес сақтандыруға қабылданған тәуекелдердің тізбесі сақтандыру шартында айқындалады.

10. Сақтандыру жағдайы осы тарауда және сақтандыру шартында айқындалған және пайда алушыға залал келтірген бір немесе бірнеше сақтандыру оқиғаларының басталу фактісі болып табылады.

11. Сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиға төменде аталған барлық белгілерге ие болуы тиіс:

1) оқиғаның басталу ықтималдығы мен кездейсоқтығы;

2) оқиғаның нақты уақытына немесе орнына, сондай-ақ оқиғаның басталуы нәтижесіндегі залалдың мөлшеріне қатысты болжамсыздық;

3) оқиға сөзсіз және объективті түрде Сақтандыру шартының қолданылуы шегінде, бұл

туралы оның тараптары немесе, кем дегенде, Сақтанушы көрінеу білген немесе алдын ала хабардар болған, болуы тиіс деген қауіптің болмауы;

4) оқиғаның басталуында Сақтанушының мүліктік мүддесі үшін теріс, тиімсіз экономикалық салдарлар бар;

5) оқиғаның басталуы Сақтанушының ерік білдіруімен және (немесе) ниетімен байланысты емес және пайда табу және (немесе) ұтысты (алыпсатарлық тәуекел) алу мақсатын көздемейді.

4-тарау. Сақтандыру оқиғаларынан болдырмау және сақтандыруды шектеу

12. Осы Қағидаларда көрсетілген өзге де негіздерден басқа, Сақтандырушының Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін мыналар негіз бола алады:

1) сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) залалдарды өтеу туралы талаптары сақтандыру сомасының мөлшерінен асып түссе;

2) Залал немесе шығыстар ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивтік зақымданудың, әскери іс-қимылдардың, азаматтық соғыстың, әр түрлі халық толқуларының, жаппай тәртіпсіздіктердің немесе ереуілдердің әсері нәтижесінде туындаған болса;

3) Кредиттік шарт жарамсыз деп танылды;

4) кредит шартына, кепіл шартына, кепілдік шартына немесе кепілгерлікке, осындай өзгерістерді сақтандырушымен жазбаша келіспей енгізу;

5) пайда алушының сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған мәліметтер хабарлауы;

6) пайда алушының залалға жауапты тұлғадан немесе үшінші тараптан залалдың толық өтемін алуы;

7) пайда алушының сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу мән-жайларын тексеруде және келтірілген залалдың мөлшерін белгілеуде кедергі келтіруі;

8) Пайда алушының Сақтанушыға кредиттік шарт бойынша өзінің талап ету құқығынан, оның ішінде сот немесе соттан тыс тәртіппен бас тартуы.

13. Сақтандыру шартында заңнамаға сәйкес сақтандыру жағдайларынан өзге де ерекшеліктер, сақтандыру төлемінен босату және сақтандырудың өзге де шектеулері көзделуі мүмкін.

14. Біріккен Ұлттар Ұйымының Қауіпсіздік Кеңесі немесе Қазақстан Республикасы Үкіметі тарапынан санкциялар, тыйымдар және өзге де шектеулер қойылғанға дейін жасалған қолданыстағы сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді орындауды аяқтауға рұқсат алу жағдайларын қоспағанда, егер қандай да бір бөлігінде сақтандыру қорғанысы, сақтандыру төлемі сақтандырушы үшін не оның органы үшін Біріккен Ұлттар Ұйымы Қауіпсіздік кеңесінің қарарларына не Қазақстан Республикасы Үкіметінің заңдарына немесе қаулыларына сәйкес сауда немесе экономикалық санкцияларға сәйкес санкциялар, тыйым салулар не шектеулер әкеп соғатын болса, сақтандырушы сақтандыру қорғанысын бермейді, сондай-ақ сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру бойынша міндеттемелерді орындамайды.

15. Сақтандырушы сақтандыру шартын сақтанушы Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) немесе терроризмді қаржыландыру мақсатында Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында көзделген тәртіппен пайдаланады деген күдік болған жағдайда сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде сақтандыру төлемінен немесе сақтандыру сыйлықақысын қайтарудан бас тартуға құқылы.

Ереженің 5-тарауы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2024 жылғы «29» қазандағы № 19 шешіміне сәйкес жойылды

6-тарау. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі мен талаптары

19. Сақтандыру шарты Сақтанушының жазбаша өтініші негізінде жасалады.

20. Сақтандыру шартын жасасу үшін Сақтандырушы Сақтанушыдан Сақтандыру тәуекелін сипаттайтын құжаттарды талап етуі мүмкін:

21. Сақтанушы Сақтандырушының жазбаша сұрауларына жауаптарды қоса алғанда, Сақтандыру шартын жасасу үшін ұсынылған деректердің дұрыстығы мен толықтығы үшін жауапты болады.

22. Сақтандыру шарттары Тараптар арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу арқылы электрондық нысанда жасала алады.

23. Сақтандыру шарты шартсыз шегеріммен жасалады.

Қағидалар Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» қарашадағы № 17 шешіміне сәйкес 23-1-тармағымен толықтырылды

23–1. Тараптардың келісімі бойынша сақтанушы, сақтандырушы және пайда алушы арасында осы Қағидалардың негізінде, егер олар Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына қайшы келмесе, осы Қағидалардың жекелеген ережелерін өзгертуді, алып тастауды, сондай-ақ сақтандыру шартын жасасу кезінде айқындалатын қосымша талаптарды көздейтін сақтандыру шарттары жасалуы мүмкін.

24. Сақтандыру шартында Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде көзделген міндетті талаптар болуға тиіс.

25. Сақтандыру шартын жоғалтқан жағдайда Сақтандырушы Сақтанушының/Пайда алушының жазбаша өтініші негізінде Сақтандыру шартының телнұсқасын береді, одан кейін жоғалған Сақтандыру шарты жарамсыз деп есептеледі.

26. Сақтандыру шарты сақтанушы мынадай шарттарды сақтаған жағдайда жасалады:

1) жоба Қазақстан Республикасының аумағында іске асырылып жатыр;

2) сақтанушының/бастамашының инвестициялық жобаға жұмсалған шығындар не бұғатталған шотта орналастырылған ақшалай қаражат түріндегі инвестициялық жоба құнының кемінде 35% (отыз бес пайыз) инвестициялық жобаға расталған өз қатысуы;

3) құрылыс тәуекелдерін митигациялаудың (төмендетудің, азайтудың) болуы (объектіні салуға/жабдықты жеткізуге арналған ЕРС-келісімшарттың болуы, объектіні салу бойынша мердігер/жабдықты жеткізуші тарапынан кепілдіктердің болуы, қызметтердің белгіленген құны бар объектіні салу бойынша мердігермен келісімшарттың, жұмыстарды уақтылы аяқтау жөніндегі міндеттеменің, аккредитивтік төлем нысаны бар жабдықты жеткізуге арналған келісімшарттың болуы, жобалау-сметалық құжаттаманың болуы, құрылыс-монтаждау жұмыстарына рұқсат, меншікте не ұзақ мерзімді жалға берілетін жер учаскесінің болуы, құрылыс тәуекелдерін митигациялайтын өзге де құралдар);

4) өндірістік тәуекелдерді митигациялаудың (төмендетудің, азайтудың) болуы (жабдықты жеткізуші тарапынан жабдықтың жобалық қуатқа шығуы бойынша кепілдіктердің болуы, бекітілген жобалау-сметалық құжаттаманың болуы, тәуелсіз сюрвейерлік компанияның есебі, өндірістік тәуекелдерді митигациялайтын өзге де құралдар);

5) басқарушылық тәуекелдерді митигациялаудың (төмендетудің, азайтудың) болуы (персоналдың жеткілікті санының болуы, жоба басшысының/осыған ұқсас жобаларды іске асыруда тартылған басқарушылардың кемінде 3 жыл тәжірибесі, білікті персоналдың, басқарушылық тәуекелдерді митигациялайтын өзге де құралдардың болуы);

6) өткізу тәуекелдерін митигациялаудың (төмендетудің, азайтудың) болуы (сенімді жеткізушілермен/сатып алушылармен ұзақ мерзімді келісімшарттардың болуы, шикізатты/дайын өнімді сатып алу/өткізу бойынша қандай да бір шектеулердің болмауы, өткізу тәуекелдерін митигациялайтын өзге де құралдар);

7) қаржылық тәуекелдерді хеджирлеудің болуы (валюталық тәуекелдерді хеджирлеу құралдарының болуы, пайыздық тәуекелді хеджирлеу құралдарының болуы, қаржылық тәуекелдерді хеджирлеудің өзге де құралдары);

8) заңды тәуекелдерді митигациялаудың (төмендетудің, азайтудың) болуы (инвестициялық жобаны іске асыру үшін қажетті барлық рұқсат беру құжаттарының болуы, инвестициялық жобаны іске асыру бойынша қандай да бір заңдық ескертулердің болмауы, заңды тәуекелдерді митигациялайтын өзге де құралдар).

7-тарау. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны

27. Сақтандыру шарты Сақтанушы Сақтандыру сыйлықақысын төлеген сәттен бастап, ал оны бөліп - бөліп төлеген кезде, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, бірінші Сақтандыру жарнасын төлеген сәттен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.

28. Сақтандыру шарты осы Қағидалардың 17-тарауына сәйкес өзінің қолданылуын тоқтатады.

29. Сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандыру шартының қолданылу мерзіміне сәйкес келеді.

30. Сақтандыру шартының қолданылу орны (сақтандыру аумағы) Сақтандыру шартында көрсетілген аумаққа ғана қолданылады.

8-тарау. Сақтандыру сомасын айқындау тәртібі

31. Сақтандыру сомасы Тараптардың келісімімен Сақтанушының Кредиттік шарт бойынша негізгі борышты өтеу жөніндегі міндеттемелерді орындамауы (тиісінше орындамауы) не Сақтанушының банкроттығы нәтижесінде Пайда алушы келтіруі мүмкін шығындар сомасы шегінде белгіленеді.

9-тарау. Сақтандыру сыйлықақысы

32. Сақтандыру шарты бойынша төленуге жататын сақтандыру сыйлықақысының мөлшері сақтандыру сомасына қолданылатын және Сақтандырушы айқындайтын сақтандыру тарифтеріне сәйкес есептеледі.

33. Сақтандыру сыйлықақысын сақтанушы біржолғы немесе мерзімді сақтандыру жарналары түрінде бөліп төлеуге тиіс. Сақтандыру сыйлықақысы қолма-қол ақшасыз түрде төленуі тиіс.

34. Сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) төлеу мерзімі өткен сәттен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде төлемеген жағдайда Сақтандыру шартының қолданылуы тоқтатылады, бұл туралы Сақтандырушы Сақтанушыға және Пайда алушыға хабарлайды.

Қағидалардың 35-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» қарашадағы № 17 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

35. Сақтанушы Сақтандыру сыйлықақысын (бір жолғы төлем жасаса) төлегенге дейін Сақтандыру жағдайы басталған кезде, егер Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын уақтылы төлеу жөніндегі міндеттемені бұзса, Сақтандырушының Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқығы бар.

10-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

36. Сақтанушының мынадай құқықтары бар:

1) Сақтандырушыдан оның төлем қабілеттілігі мен қаржылық тұрақтылығы туралы

ақпаратты талап етуге;

2) Сақтандырушыдан Сақтандыру шартының талаптарына сәйкес Пайда алушыға Сақтандыру төлемін жүзеге асыруды талап етуге.

37. Сақтанушы міндетті:

1) Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушыға Сақтандыру тәуекелін бағалау және Сақтандырушының Сақтандыру шартын жасасу туралы шешім қабылдауы үшін өзіне белгілі барлық мән-жайлар туралы хабарлауға;

2) Сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде Сақтандыру сыйлықақысын төлеуге;

3) Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде дереу, бірақ оған белгілі болған кезден бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей Сақтандырушыға сақтандыру тәуекелінің жай-күйінің өзгергені туралы хабарлауға;

4) сақтандыру шарттарын орындауға;

5) Сақтандыру шартында белгіленген мерзімде Сақтандыру жағдайының басталғаны туралы Сақтандырушыны хабардар етуге;

6) сақтандыру жағдайынан болған шығындарды азайтуға шаралар қабылдауға;

7) Сақтандырушыға Сақтандыру жағдайының себептері, барысы және салдары, келтірілген Залалдың сипаты мен мөлшері туралы айтуға мүмкіндік беретін өзінде бар барлық ақпаратты беруге міндетті.

38. Сақтандырушының мынадай құқықтары бар:

1) Сақтанушы берген ақпарат пен құжаттарды, сондай-ақ Сақтанушының (Сақтандырылушының) Сақтандыру шартының талаптары мен шарттарын орындауын тексеруге;

2) Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен мән-жайларын дербес анықтау, оның ішінде Пайда алушыға және құзыретті органдарға сұрау салу жіберуге;

3) Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) Сақтандыру жағдайы фактісін, оның туындау мән-жайларын анықтау үшін қажетті ақпаратты талап етуге құқылы.

Қағидалардың 38-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» ақпандағы №03 шешіміне сәйкес 4) тармақшамен толықтырылды

4) сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін сақтанушыдан және/немесе кепілгерден/кепілгерден сақтандыру төлемі бойынша берешекті сотқа дейінгі/сот тәртібімен өтеуді талап етуге құқылы.

39. Сақтандырушы:

1) Сақтанушы мен Пайда алушыны осы Қағидалармен таныстыруға және олардың талап етуі бойынша осы Қағидалардың көшірмесін ұсынуға (жіберуге);

2) оқиға Сақтандыру жағдайы деп танылған жағдайда Сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде Сақтандыру төлемін жүргізуге;

3) сақтандыру жағдайы кезінде шығындарды азайту үшін Пайда алушының жұмсаған шығындарын өтеуге;

4) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге;

Қағидалардың 39-тармағының 5) тармақшасы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» ақпандағы № 03 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

5) егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтанушыны немесе пайда алушыны сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті жетіспейтін құжаттар туралы алдыңғы құжатты алған күннен бастап күнтізбелік 15 (он бес) күн ішінде хабардар етуге міндетті;

6) Сақтанушы және (немесе) Пайда алушы оны жоғалтқан жағдайда, Сақтандыру шартының телнұсқасын беруге құқылы, одан кейін жоғалған Сақтандыру шарты жарамсыз деп есептеледі және ол бойынша Сақтандыру төлемі жүргізілмейді.

40. Пайда алушының құқығы бар:

1) Сақтандырушыдан оның төлем қабілеттілігі мен қаржылық тұрақтылығы туралы ақпаратты талап етуге;

2) Сақтандырушыдан Сақтандыру шартының талаптарына сәйкес Сақтандыру төлемін

жүзеге асыруды талап етуге.

41. Пайда алушы:

1) Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушыға Сақтандыру тәуекелін бағалау және Сақтандырушының Сақтандыру шартын жасасу туралы шешім қабылдауы үшін өзіне белгілі барлық мән-жайлар туралы хабарлауға;

2) сақтандыру шарттарын орындауға;

3) Сақтандырушыға Сақтандыру жағдайының себептері, барысы және салдары, келтірілген Залалдың сипаты мен мөлшері туралы айтуға мүмкіндік беретін өзінде бар барлық ақпаратты беруге міндетті.

4) Сақтандырушыны Сақтандыру шартында белгіленген мерзімде сақтандыру жағдайының белгілері бар және/немесе оның салдары сақтандыру жағдайының басталуы мүмкін оқиғаның басталғаны туралы хабардар етуге;

5) Сақтандырушыға Сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынуға;

6) Сақтандырушымен Кредит шарты бойынша берешекті өндіріп алу және реттеу бойынша барлық іс-әрекеттерді жазбаша түрде келісуге;

7) Сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға талап ету құқығының Сақтандырушыға өтуін қамтамасыз етуге міндетті.

42. Сақтандыру шартында тараптардың басқа да міндеттері көзделуі мүмкін.

11-тарау. Мониторинг

43. Осы Қағидалар шеңберінде Сақтандыруды қорғау жүзеге асырылатын Кредиттік шартта Сақтандыру шартының бүкіл қолданылу мерзімі ішінде Пайда алушының Сақтанушының қарыз қаражатын мақсатты пайдалануына мониторинг жүргізу және банктік және коммерциялық құпияны сақтау жөніндегі талаптарды сақтай отырып, Сақтанушыдан құжаттарды сұрату құқығын көздейтін талаптар болуға тиіс.

44. Сақтандыру шартында Пайда алушының Сақтандырушының жазбаша талабы бойынша Пайда алушы куәландырған шарттардың, төлем тапсырмаларының және мониторинг мақсатында Сақтандырушы сұрататын кредиттік досьедегі өзге де құжаттардың көшірмелерін беру міндеттемелерін көздейтін талаптар болуға тиіс.

12-тарау. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаю салдары

45. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Пайда алушы ол білген сәттен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күннен кешіктірмей, егер бұл өзгерістер Сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына ықпал етуі мүмкін болса, Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушыға хабарланған мән-жайларда өзіне белгілі болған елеулі өзгерістер туралы Сақтандырушыға жазбаша хабарлауға міндетті.

46. Сақтандыру шартында сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әсер ететін елеулі өзгерістер айтылуы мүмкін.

47. 45-тармаққа сәйкес сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар туралы хабардар етілген сақтандырушы шарттың талаптарын өзгертуді немесе тәуекелдің ұлғаюына пропорционалды түрде қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы.

Егер сақтанушы немесе сақтанушы сақтандыру шартының талаптарын өзгертуге немесе сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеуге қарсылық білдірсе, сақтандырушы шартты бұзуды талап етуге құқылы.

48. Пайда алушы осы Қағидалардың 45-тармағында көзделген міндетті орындамаған

кезде сақтандырушы сақтандыру шартын бұзуды және сақтандыру шартын бұзудан келтірілген залалдарды өтеуді талап етуге құқылы.

49. Егер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар жойылған болса, сақтандырушының шартты бұзуды талап етуге құқығы жоқ.

13-тарау. Сақтанушының және (немесе) Пайда алушының Сақтандыру жағдайы басталған кездегі іс-әрекеттері

50. Сақтандыру жағдайының басталғанын, сондай-ақ ол келтірген Залалдарды дәлелдеу Сақтанушыға және (немесе) Пайда алушыға жүктеледі.

51. Сақтандыру жағдайының белгілері бар және/немесе оның салдары Сақтандыру жағдайының басталуы мүмкін кез келген оқиға- Кредиттік шарт бойынша міндеттемелерді орындамау (тиісінше орындамау) басталған кезде Сақтанушы және (немесе) Пайда алушы:

1) 90 (тоқсан) күнтізбелік күннен аспайтын мерзімде Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының белгілері бар және/немесе салдары Сақтандырушының сақтандыру төлемі бойынша міндеттемелерінің туындауы мүмкін кез келген оқиға туралы (кредиттік ұйымның талаптары туралы, сотқа шақыру туралы, кредиттік шартты орындамау (тиісінше орындамау) мәселесі бойынша талап арыз туралы) хабарламаны жіберу күнін анықтауға және Сақтандырушыны істің барлық мән-жайларына қатысты қажетті ақпаратпен және құжаттамамен, атап айтқанда, оқиғаға тартылған адамдардың, оның ішінде талап қоюшылардың аттарын, атаулары мен мекенжайларын қоса алғанда, осы оқиғаға байланысты алынған ақпаратпен, құжаттармен қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін тәсілмен хабарлауға;

2) дауды соттық реттеу кезінде Сақтандырушының сот шешім шығарғанға дейін «Дербес талаптарды мәлімдемейтін үшінші тұлға» ретінде іске кіру құқығына кедергі келтірмеу, сондай-ақ сот алдында «Дербес талаптарды мәлімдемейтін үшінші тұлға» ретінде Сақтандырушыны іске тарту туралы өтініш білдіруге;

3) сот талқылауына дейін және оның барысында қандай да бір іс-әрекеттер жасамауға, Сақтандырушымен алдын ала келіспей, Сақтандыру мәніне қатысты қаралатын істің мәні бойынша арыздар жасамауға міндетті.

52. Сақтандыру жағдайының басталғаны туралы Сақтандырушыға хабарламау немесе уақтылы хабарламау, егер Сақтандырушының Сақтандыру жағдайының басталғаны туралы уақтылы білгені не Сақтандырушыда бұл туралы мәліметтердің болмауы оның Сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндетіне әсер етпейтіні дәлелденбесе, сондай-ақ дәлелді себептер болған және тиісті құжаттар ұсынылған кезде оған Сақтандыру төлемінен бас тарту құқығын береді.

53. Сақтанушы және (немесе) Пайда алушы Сақтандырушының мүдделеріне қарсы бағытталған іс-әрекеттерді жасамауға, сондай-ақ: қандай да бір міндеттемелер қабылдамауға, жауапкершілікті мойындамауға, қандай да бір ұсыныстар қабылдамауға, Сақтандырушының жазбаша келісімінсіз осы Сақтандыру жағдайына қатысы бар қандай да бір ымыраға келу төлемдерін жүргізбеуге міндетті.

54. Сақтанушы және (немесе) Пайда алушы сотқа дейінгі және сот тәртібімен талаптарды реттеу кезінде Сақтандырушыға (соңғысының талап етуі бойынша) өз өкілеттіктерін беруге міндетті.

14-тарау. Сақтандыру жағдайының басталғанын және залал мөлшерін растайтын құжаттардың тізбесі

55. Сақтандырушыға сақтандыру төлемі туралы талапты Пайда алушы тиісті талапты негіздейтін құжаттарды қоса бере отырып, жазбаша нысанда ұсынады.

Қағидалардың 56-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» қарашадағы № 17 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

56. Сақтандыру жағдайының басталғанын және Залал мөлшерін растайтын құжаттар мыналар болып табылады:

1) Сақтандырушының корпоративтік интернет-ресурсында орналастырылған нысанға сәйкес сақтандыру жағдайы туралы өтініш;

2) Сақтанушы немесе пайда алушы Сақтандырушының корпоративтік Интернет-ресурсында орналастырылған нысан бойынша жасаған сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы өтініш;

3) Сақтандыру шартының көшірмесі;

4) Пайда алушының мөрімен куәландырылған, оған барлық қосымша келісімдері бар кредиттік шарттың көшірмесі;

5) Пайда алушының мөрімен куәландырылған, кредиттік Шарттың талаптарында көзделген құжаттарды қоса бере отырып, Сақтанушының кредиттік шарттың талаптарына сәйкес залалды өтеу (төлеу) қажеттілігі туралы Пайда алушының сақтанушыға жазбаша талабының (хабарламасының) көшірмесі;

6) Кредит шарты бойынша Сақтанушының Кредит берешегі туралы Пайда алушының анықтамасы;

7) Сақтандырушының тиісті талабы болған кезде Пайда алушының мөрімен куәландырылған кредиттік досьеден алынған материалдардың көшірмелері. Бұл ретте Сақтандырушы Сақтандыру жағдайының басталуы туралы өтінішті қарау үшін Сақтандырушының пікірі бойынша қажетті құжаттардың белгілі бір тізбесін ұсынуы тиіс;

8) Сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін Пайда алушының Банктік деректемелерін көрсете отырып шығын мөлшерінің есебі;

9) кепіл, кепіл, кепілдік, кепілгерлік шарттарының және Кредиттік шарт бойынша қамтамасыз ету болып табылатын өзге де шарттардың, оларға барлық қосымша келісімдермен бірге Пайда алушының мөрімен куәландырылған көшірмелері (бар болса);

10) талап арыздың көшірмесі (бар болса);

11) Пайда алушының талап арызы бойынша азаматтық іс қозғау туралы, Сақтанушыдан Кредит шарты бойынша берешек сомасын өндіріп алу туралы соттың ұйғарымы (егер бар болса);

12) Кредит шарты бойынша Сақтанушының берешек сомасын өндіріп алу туралы сот шешімінің түпнұсқасы (бар болса);

13) Залалдың себебі мен мөлшерін растайтын өзге де құжаттар.

57. Ереженің 57-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» ақпандағы № 03 шешіміне сәйкес алынып тасталды.

15-тарау. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен талаптары

Ереженің 58-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» ақпандағы № 03 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

Қағидалардың 58-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» қарашадағы № 17 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

58. Сақтанушыдан (пайда алушыдан) сақтандыру жағдайының басталуы туралы жазбаша өтініш алғаннан, күту кезеңі аяқталғаннан кейін, сондай-ақ сақтандыру төлемі үшін қажетті құжаттарды ұсынғаннан кейін сақтандырушы 30 (отыз) жұмыс күні ішінде мынадай әрекеттерді жүзеге асырады:

1) Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталу фактісін белгілейді;

2) Сақтанушының/ Пайда алушының өтінішінде келтірілген мәліметтердің сәйкестігін тексереді, оқиғаның туындау себептерін айқындайды;

3) Сақтандыру шартының талаптарына сәйкес сақтандырушыны сақтандыру төлемін

жүзеге асырудан босату мәніне оқиғаны тексереді;

4) оқиға Сақтандыру жағдайы деп танылған кезде Сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындайды және Сақтандыру шартының талаптарына сәйкес Сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдайды.

Ереженің 59-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» ақпандағы № 03 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

59. Сақтандыру төлемін сақтандырушы пайда алушының төлем туралы жазбаша өтініші, пайда алушы ұсынған құжаттар негізінде жүргізеді.

Ереженің 60-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2024 жылғы «29» қазандағы № 19 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

60. Сақтандыру төлемі сақтандыру шартында белгіленген тәртіппен шартсыз франшиза ескеріле отырып, пайда алушыға келтірілген залал мөлшерінде жүзеге асырылады. Егер қарыз шетел валютасында берілсе, онда сақтандыру төлемі, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру оқиғасы туралы хабарламаны алған күнгі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бағамы бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында теңгемен жүзеге асырылады.

61. Сақтандырушы мен Пайда алушының арасында берешекті өндіріп алу және залалдарды өтеу жөніндегі шығыстарды бөлу тәртібі жеке келісіммен айқындалады.

62. Сақтандырушы Пайда алушының ықтимал шығындарды азайту үшін оған орынды және қолжетімді шараларды қасақана қабылдамауы салдарынан туындаған шығындар бөлігінде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.

Ереженің 63-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2024 жылғы «29» қазандағы № 19 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

63. Залал барлық жағдайларда шартсыз франшиза шегінде белгіленген соманы шегергенде өтеледі шартсыз франшизаны ұстап қалу тәртібі сақтандыру шартымен айқындалады.

64. Шығын Кредиттік шарт бойынша Негізгі борыш сомасынан аспайтын мөлшерде айқындалады.

65. Залалдарды болдырмау немесе азайту мақсатында Пайда алушы жұмсаған шығындарды, егер мұндай шығыстар қажет болса немесе Сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін жүргізілген болса, тіпті тиісті шаралар сәтсіз болса да, Сақтандырушы өтеуге тиіс. Мұндай шығыстар нақты мөлшерде өтеледі, алайда Сақтандыру төлемі мен шығыстар өтемақысының жалпы сомасы Сақтандыру шартында көзделген Сақтандыру сомасынан аспауы үшін, егер шығыстар Пайда алушының Сақтандырушының нұсқауларын орындауы нәтижесінде туындаса, олар Сақтандыру сомасына қарамастан толық мөлшерде өтеледі.

16-тарау. Сақтандыру төлемі немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі

66. Сақтандырушы Сақтандыру төлемі туралы немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдау үшін қажетті құжаттарды алғаннан кейін 30 (отыз) жұмыс күні ішінде Сақтандыру төлемі немесе Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім қабылдайды, бұл туралы Пайда алушыға жазбаша нысанда хабарлайды. Егер Сақтандырушы Сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдаса, ол бас тарту себебін жазбаша нысанда негіздейді.

67. Сақтандырушы Пайда алушыға Сақтандыру төлемін Сақтандыру төлемі туралы шешім қабылданғаннан кейін 10 (он) жұмыс күні ішінде не Тараптардың келісімімен айқындалған мерзімде жүзеге асырады.

68. Сақтандырушы, егер құқық қорғау органдары Пайда алушыға немесе ол уәкілеттік берген адамдарға қатысты қылмыстық іс қозғаған және ол бойынша, егер осы мән-жайлар сақтандыру жағдайының басталуына байланысты болса, Пайда алушының қылмыс жасауға

қатысуы дәлелденбеген, Пайда алушыға ақтау үкімін шығарған кезде анықтау немесе алдын ала тергеу сатысында қылмыстық іс тоқтатылғанға дейін мән-жайларға тексеру жүргізілген жағдайда ғана, сондай-ақ ҚР Қылмыстық заңнамасына сәйкес Пайда алушының іс-әрекеттерінде құқыққа қайшы болмауын көрсететін басқа да жағдайлар туындағанға дейін сақтандыру төлемін жүзеге асыруды кейінге қалдыра алады. Сақтандыру төлемін кейінге қалдыру апелляциялық сатыдағы соттардың, жоғары тұрған сатылардағы сот актілерін төмен тұрған сатыдағы соттардың қайта қарауы кезінде де болады.

69. Сақтандырушының Сақтандыру төлемін жүргізуден бас тартуына Сақтанушы және немесе Пайда алушы сот тәртібімен шағымдануы мүмкін.

17-тарау. Сақтандыру шартын тоқтату талаптары

Қағидалардың 70-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» қарашадағы № 17 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

70. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін Сақтандыру шартының қолданылуы сақтандыруды қорғаудың бүкіл кезеңі ішінде жалғасады. Бұл ретте Сақтандыру сомасы жүзеге асырылған Сақтандыру төлемінің сомасына азайтылады. Сақтандыру сомасының толық мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде шартсыз франшизаны ескере отырып, сақтандыру шартының қолданылуы тоқтатылады.

71. Тараптардың Шарттың қалған қатысушылары келіскен жағдайда Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға құқығы бар.

72. Сақтандыру шарты мынадай жағдайлардың бірі бойынша мерзімінен бұрын тоқтатылады:

- 1) Сақтандыру объектісі жоқ болғанда;
- 2) Сақтандыру жағдайының басталу мүмкіндігі жойылды және Сақтандыру тәуекелінің болуы Сақтандыру жағдайынан өзге жағдайлар бойынша тоқтатылғанда;
- 3) сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімінің заңды күшіне енуі;
- 4) *Қағидалардың 72-тармағының 4) тармақшасы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» қарашадағы № 17 шешіміне сәйкес алынып тасталды;*
- 5) заңнамада көзделген өзге де жағдайларда жүзеге асырылады.

Көрсетілген жағдайларда Сақтандыру шарты Сақтандыру шартын тоқтату үшін негіз ретінде осы тармақта көзделген мән-жайлар туындаған сәттен бастап тоқтатылды деп есептеледі, бұл туралы мүдделі тарап дереу, бірақ 10 (он) жұмыс күнінен кешіктірмей растайтын құжаттардың көшірмелерін ұсына отырып, басқа Тарапты жазбаша хабардар етуге тиіс. Бұл ретте мұндай жазбаша хабарлама Сақтандыру шартын тоқтату фактісінің құжаттамалық растамасы болып табылады, ал Сақтандырушының Сақтандыру қолданылған уақытқа барабар Сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігіне құқығы болады.

73. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату Сақтандырушының кінәсінен оның талаптарының орындалмауынан туындаған жағдайларда, соңғысы Сақтанушыға ол төлеген Сақтандыру сыйлықақысын не сақтандыру жарналарын толық қайтаруға міндетті.

18-тарау. Суброгация

74. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған Сақтандырушыға Пайда алушының сақтандыру нәтижесінде өтелген Залалдар үшін жауапты тұлғаға төленген сома шегінде талап ету құқығы ауысады.

75. Пайда алушы Сақтандыру төлемін алған кезде Сақтандырушыға өзінде бар барлық құжаттар мен дәлелдемелерді кідіріссіз беруге және оған өзіне ауысқан Сақтандырушының талап ету құқығын жүзеге асыруы үшін қажетті барлық мәліметтерді хабарлауға міндетті.

76. Сақтандыру жағдайы нәтижесінде туындаған залалды өтеу бойынша залалдарға

жауапты тұлға немесе үшінші тарап жүзеге асырған өтем Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін Сақтандырушыға тиесілі болады. Пайда алушы осы өтемдер туралы Сақтандырушыға дереу хабарлауға және оларды алған сәттен бастап 5 (бес) күнтізбелік күн ішінде Сақтандырушыға беруге міндетті.

77. Егер Пайда алушы Сақтандырушы өтеген Залалдар үшін жауапты тұлғаға талап қою құқығынан бас тартса немесе Пайда алушының кінәсінен бұл құқықты жүзеге асыру мүмкін болмаса, Сақтандырушы Сақтандыру төлемін толық немесе тиісті бөлігінде жүзеге асырудан босатылады және артық төленген соманы қайтаруды талап етуге құқылы.

19-тарау. Қосымша шарттар

78. *Қағидалардың 78-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» қарашадағы № 17 шешіміне сәйкес алынып тасталды.*

79. Сақтандыру шартына барлық өзгерістер мен толықтырулар Тараптардың уәкілетті өкілдері оларды жазбаша ресімдеген және қол қойған жағдайда заңды күші болады.

80. Сақтандыру шарты бойынша өз міндеттемелерін орындау кезінде сақтандырушы өз қызметінде экологиялық қауіпсіз технологияларды дамытуға және таратуға жәрдемдесуде қоршаған ортаның жай-күйі үшін жауапкершілікті арттыруға бағытталған бастамаларды қабылдау және сақтық қағидатына негізделген экологиялық мәселелерге көзқарасты қолдауда көрініс табатын қоршаған ортаны қорғау саласындағы қағидаттарға бейілділігі туралы мәлімдейді. Сақтанушы өз кезегінде аталған қағидаттарды ұстануға, сондай-ақ қоршаған ортаға және қоғамға нақты және ықтимал әсерлерді анықтау, бағалау бойынша экологиялық тәуекелдерді (қоршаған ортаны) басқару жүйелерін қолдануға, тиісті басқару шараларын айқындауға және тиімді енгізуге, экологиялық тәуекелдерді бақылауды жүзеге асыруға ұмтылатын болады.

20-тарау. Дауларды шешу тәртібі

81. Осы Қағидалардың негізінде жасалған Сақтандыру шартынан туындайтын дауларды тараптар тікелей келіссөздер жолымен қарайды.

82. Сақтандыру шартының тараптары дауды келіссөздер жолымен шешпеген кезде сот органдарына өтініш бергенге дейін туындаған келіспеушіліктің себептерін негіздей отырып, екінші Тарапқа жазбаша шағым жіберуге міндетті.

83. Шағым екі апта мерзімде қаралуы тиіс.

Қағидалардың 84-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 2025 жылғы «28» қарашадағы № 17 шешіміне сәйкес редакцияда жазылды

84. Егер шағым толық немесе ішінара қабылданбаған не осы Қағидалардың 83-тармағында көрсетілген мерзім өткеннен кейін шағымға жауап алынбаған жағдайда, тарап сақтандырушы кеңсесінің нақты орналасқан жерінің соттылығы бойынша сотқа жүгінуге құқылы.

Келісу парағы

Жоба бойынша: «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының Жобалық қаржыландыруды ерікті сақтандыру қағидалары

Әзірлеуші: Сақтандыру және кепілдік департаменті

ІНҚ иесі: Сақтандыру және кепілдік департаменті

Лауазымның атауы	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Қолы	Қол қойылған күні
Басқарма Төрағасының Орынбасары	Мукажанов Куаныш Амангельдиевич		
Құқықтық қамтамасыз ету департаментінің директоры	Нурмухамбетов Серик Кайдарович		
Тәуекелдерді басқару департаментінің директоры	Шабарбаева Лейла Галымжановна		
Комплаенс-қызметінің басшысы	Жакаева Асель Сейтжановна		
Андеррайтинг департаментінің директоры	Куанбаев Эльдар Болатканович		
Талдау және жобалық басқару департаментінің директоры	Камбаров Тасболат Мырзабекович		

Сақтандыру және кепілдік департаментінің директоры _____ Нуранов Д. А.